Fragmentarium

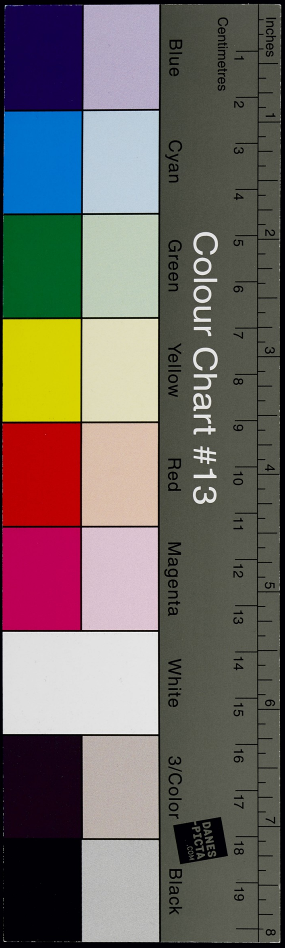

ecclesia non videtur quod teneantur exhibere quia
in Malachia dicitur 3: Inferte omnem decimam in hor-
reum meum ut sit cibus in domo mea; si ergo suffi-
ciens sit cibus in ecclesia non tenentur exhibere.
Item cessante causa cessare debet effectus; sed causa exhi-
bitionis est necessitas, 1 Thi. 5: qui bene praesunt
glossa: accipient sustentationem necessitatis a populo in
eodem dispensationis a domino; si ergo non assit neces-
sitas, nec est ordinata potestas accipiendi prae-
latis nec debitum exhibendi subditis. Ad hoc
dicendum quod tenentur dare cum requirunt a prae-
latis; alias vero non tenentur nisi viderent eorum
necessitatem. Ad id quod obicitur quod sufficientes est cibus
et non est necessitas, dicunt quidam: non sit necessitas
quantum ad dispensatores bonorum ecclesiasticorum propter
se, tamen semper est necessitas propter illos quibus debent
bona ecclesiastica dispensari, scilicet pauperes; unde sal-
vator: pauperes semper habebitis vobiscum; ut dicit
Jeronimus: res ecclesie res pauperum sunt, nec concedi-
tur dispensatoribus bonorum prodigalitas nec super-
fluitas sed stricta necessitas [illegible] concedi-
tur tibi ut si altario servias de altario vivas;
quicquid praeter necessarium victum de altario retines
[illegible] non est rapina est sacrilegium est. Alii
vero videtur dicendum quod si ecclesia alicuius sit
sufficienter bonis temporalibus dotata, quod subdi-
ti non teneantur in aliquo providere presbytero
nisi aliqua causa suborta, ut guerre vel praedonis
[illegible] efficiatur. De honore vero reverentie
[illegible] debetur praelatis spiritualibus, sicut praemittimus
et in tractatu de virtutibus quaestione de obedien-
tia domino annuente tractabitur. **Quaestio quando an**
honor sit ex-
hibendus malo praelato

Deinde quaeritur an honor
exhibendus sit malo
praelato ex hoc praecepto. Ad quod sic ad Thi. 5:
glossa: qui bene praesunt etc., ut similiter eis obe-
diant et exteriora ministrent; iste honor non de-
terminatur nisi bene praesident; ergo malo praelato
non debetur obedientia nec temporalium ministratio.
Item 2 Thess. ult.: denuntiamus vobis si quis non
vult operari non manducet; ergo si praelatus non o-
peratur quod est sui officii non tenemur ei sub-
ditis ministrare. Item ibidem: audivimus quosdam am-
bulantes nihil operantes etc. denuntiamus [illegible]
ut cum silentio operantes panem suum manducent;
ex quibus videtur quod mali praelati non sunt hono-
randi. Item Hebr. [illegible]: obedite praepositis vestris
[illegible] obedientia tibi, tamen sit dominus tecum; ergo sub
conditione bonitatis praestatur obedientia. Contra
1 Pe. 2: subiecti estote in omni timore dominis
non solum bonis [illegible]
[illegible]
[illegible]

glossa [illegible] gladio feriendi non sunt [illegible]
[illegible] reprehendi [illegible] 22: super cathedram
Moysi sederunt scribae et pharisaei [illegible]
[illegible] ad [illegible] duplici honore digni [illegible]
glossa: iste duplex honor exhibendus est omnibus [illegible]
[illegible] sed maxime [illegible] in verbo [illegible]
[illegible] dicendum quod malo [illegible] ab ecclesia [illegible]
tolleratur debetur honor [illegible] male praesidentibus [illegible]
quousque ab ecclesia deponatur ut bene praesidentibus [illegible]
[illegible] habere [illegible] a subiectis non debet [illegible]
trahi [illegible] dicendum est quod de eius non [illegible]
inferior iudicare [illegible] bene operentur [illegible]
quis es qui iudicas alienum servum etc. [illegible]
dominus iudicabit [illegible] ad iudicandum [illegible]
et sequuntur [illegible] ad praelatos vos depasti estis [illegible]
vineam meam rapina pauperum in domo vestra [illegible]
De 4° mandato [illegible]
calogi [illegible]

Deinde [illegible]
ius exigentia [illegible]
5° mandato decalogi de quo dicitur non
occides Exo. 22, Deut. 5. Circa quod quaeruntur [illegible]
primo quid prohibetur occidi; 2° quis prohibeatur
occidere; 3° quae sit illa occisio quae hic prohibetur
[illegible] ad primum quaeritur tria: primo utrum hic prohibea-
tur occisio bruti [illegible] an solius hominis; 2° utrum hic
prohibeatur occisio sui; 3° utrum hic prohibeatur occisio
maleficii [illegible] primum obicitur haeretici in [illegible]
modum: cum furatur bovem vel ovem vel hominem [illegible]
tur contra hoc praeceptum non furaberis; sed eadem [illegible]
universaliter prohibitione dicitur non occides sicut [illegible]
non furaberis; ergo qui occidit bovem vel ovem
vel hominem facit contra hoc praeceptum non occides.
Item qui occidit bovem proximi constat quod peccat oc-
cidendo; sed peccat occidendo hic prohibetur; ergo oc-
cidere bovem hic prohibetur. Item lex naturalis [illegible]
dictat omnia bona esse conservanda et non [illegible]
[illegible] intentione naturae est conservare
rem naturalem; et contra intentionem naturae [illegible]
[illegible] sed omne brutum est res naturalis [illegible]
[illegible] natura est bona; ergo [illegible]
brutum interficit peccat contra legem naturae [illegible]
Item si dicatur quod quodlibet occidere non prohibetur
sed hominem; ergo non debuit universaliter dici non
occides sed non hominem homicides [illegible]
dicitur contra non est prohibitum universaliter non
non coibis sed non mechaberis. Contra Augustinus
in primo libro de civitate loquens de hoc praecepto
[illegible] non occides dicit quidam hoc praeceptum [illegible]
[illegible] in bestias aut pecora conantur extendere
[illegible] ex hoc nullum illorum liceat occidere
[illegible] non et herbas et quicquid humo [illegible]
[illegible] et figitur [illegible] et hoc genus [illegible]
quamvis non sentiat dicitur vivere [illegible]
et non [illegible] insipiens tamen quod sen[illegible]

https://bit.ly/44BrxgX – Leeds, University of Leeds Libraries, Special Collections, MS Ripon Cathedral Fragments/29, f. 2v – Alexander de Hales, Summa theologica Halensis (https://fragmentarium.ms/view/page/F-72sm/9921/72290)